

Oppdal kommune

Finansreglement

GJELDENE FRA 6. MAI 2022,
MED JUSTERINGER GJELDENE FRA 14.3.2024

Dokumenthistorikk:

- Vedtatt av kommunestyret første gang i sak 38/2022 i møte 5.5.22 (Journalsak 2022/163)
- Vedtatt av kommunestyret i sak 27/2024 i møte 14.3.24 (Journalsak 2022/2557)

Innhold

1 Rammer og begrensninger for finans- og gjeldsforvaltningen.....	5
1.1 Hjemmel	5
1.2 Formålet med reglementet	5
1.3 Overordnet finansiell strategi - målsetting	5
1.4 Finansiell risiko og risikospredning.....	6
1.5 Fullmakter.....	6
1.6 Etske retningslinjer	7
1.7 Etske kriterier i forvaltningen	7
1.8 Krav til forvalter.....	8
1.9 Administrative rutiner	8
1.10 Håndtering av avvik	8
1.11 Kvalitetssikring av reglementet og administrative rutiner.....	9
2 Forvaltning av kortsiktig likviditet	10
2.1 Formål med forvaltning av kortsiktig likviditet	10
2.2 Rammer og begrensninger for plassering av driftslikviditet	10
2.3 Rammer og begrensninger for plassering av Ledig likviditet	10
2.4 Strategi for plassering av ledig likviditet	11
2.5 Avkastningsmål for plassering av ledig likviditet.....	11
3 Forvaltning av langsiktig likviditet.	12
3.1 Formål med forvaltning av langsiktig likviditet	12
3.2 Rammer og begrensninger for plassering av langsiktig likviditet.....	12
3.3 Strategi for plassering av langsiktig likviditet.....	13
3.3.1 Plassering i likviditets- og obligasjonsfond.....	13
3.3.2 Plassering i aksjefond og enkeltaksjer i portefølje	14
3.4 Avkastningsmål.....	14
4 Låneopptak og forvaltning av gjeldsportefølje.....	15
4.1 Formålet med forvaltning av gjeldsporteføljen	15
4.2 Rammer og begrensninger for forvaltning av gjeldsporteføljen.....	15
4.3 Strategi for forvaltning av gjeldsporteføljen	15
5 Rapportering på finans- og gjeldsforvaltningen	16
5.1 Formålet med rapporteringen.....	16
5.2 Rapportering til kommunestyret.....	16

1 Rammer og begrensninger for finans- og gjeldsforvaltningen

1.1 HJEMMEL

Kommunestyret skal selv vedta regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement) etter kommuneloven § 14-2 bokstav e).

Utgangspunktet for reglementet er rammer og retningslinjer som følger av kommuneloven med tilhørende forskrifter:

- Lov 22.6.2018 nr. 83 og sist endret 21.6.2019 nr. 55 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Forskrift 18.11.19 nr. 1520 om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner

Sentrale lover og forskrifter samt føringer fra GKRS (Foreningen for god kommunal regnskapsskikk) ligger til grunn for utøvelse av finansforvaltningen i Oppdal kommune.

I tillegg til sentrale lover og forskrifter kommer også kommunes egne retningslinjer og reglementer, blant annet økonomireglementet.

I henhold til kommuneloven §14-1 tredje ledd skal kommunen forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Finansreglementet må således inneholde kommunestyrets regler for hvordan kommunens midler/likviditet skal plasseres i finansmarkedet, hvordan gjeldsporteføljen skal settes sammen, bruk av finansielle instrumenter til styring av renterisiko osv., innenfor rammene av lov og forskrift. Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finansforvaltning.

Reglementet gjelder for Oppdal kommune, inkl. kommunale foretak. Daglig leder i kommunalt foretak har samme ansvar og fullmakter for finansforvaltningen i foretaket som kommunedirektøren har for kommunekassen. Det må likevel tas hensyn til at fullmaktene til daglig leder etter finansreglementet kan være avgrenset som følge av bestemmelser i andre styrende dokumenter som f.eks. vedtektene for foretaket.

Reglementet gjelder fra den dagen det er vedtatt i kommunestyret, og gjelder til kommunestyret vedtar et nytt reglement.

Kommunedirektøren iverksetter dette reglementet ved å sette ut hele eller deler av forvaltningen til ekstern(e) forvalter(e).

1.2 FORMÅLET MED REGLEMENTET

Formålet med reglementet er å gi rammer og retningslinjer for hvordan kommunens finans- og gjeldsforvaltning skal skje ved å definere det risikonivå som er akseptabelt for plassering av likvide midler og opptak av lån.

1.3 OVERORDNET FINANSIELL STRATEGI - MÅLSETTING

Hovedmålsettingen for kommunens finans- og gjeldsforvaltning er at den skal bidra til å sikre en stabil finansiering av kommunens virksomhet. Det primære målet skal være å sikre at kommunen til enhver tid er likvid, betalingsdyktig og lite eksponert for vesentlig risiko innenfor definerte

risikorammer. Kommunen skal ha en lav risikoprofil med fokus på å redusere svingninger i finansmarkedenes påvirkning på kommunens finansielle stilling.

1.4 FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSPREDNING

Før plasseringer gjennomføres skal risiko knyttet til disse være analysert og definert innenfor kommunens rammer og begrensninger for forvaltningen. Det skal legges vekt på at midlene forvaltes med sikte på lav finansiell risiko og høy likviditet:

- Kredittrisiko, likviditetsrisiko og administrasjonsrisiko: skal minimeres
- Renterisiko: skal begrenses og tilpasses kommunens formål med plasseringen
- Valutarisiko: Det skal ikke være valutarisiko i kommunens investeringer. Unntaket er internasjonale aksjefond, se punkt 3.3.2.

Forvaltningen av langsiktig likviditet vil kunne ha budsjettmessige effekter, og være utslagsgivende for kommunens velferdstjenester på kort sikt: Tap på midler som forvaltes langsiktig og som er utsatt for markedssvingninger kan innebære regnskapsmessig merforbruk og krav til inndekning i påfølgende år.

1.5 FULLMAKTER

Kommunestyret

- skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglementet, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko. Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldsforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva. Det påligger kommunedirektøren en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.

Finansreglementet skal vedtas av kommunestyret minst en gang i hver kommunestyre-periode eller ved behov.

Kommunedirektøren

- har fullmakt til å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet, herunder
  - gjennomføre plassering av kortsiktig og langsiktig likviditet i henhold til dette reglementet
  - inngå avtale om kjøp av forvaltningstjenesten «aktiv forvaltning¹» til forvaltning av ledig likviditet og langsiktig likviditet.
  - gjennomføre låneopptaket i henhold til kommunestyrets vedtak, dette reglementet og i tråd med kommunelovens bestemmelser om låneopptak. Kommunedirektøren
    - avgjør om lånet skal tas opp med flytende eller fast rente
    - avgjør rentebindingsperioden
    - avgjør avdragstid på bakgrunn av kommunestyrets budsjetterte utgifter til avdragskostnader
    - signerer låneavtaler etter lovlig vedtak i kommunestyret
- har fullmakt til å foreta refinansiering av lån, herunder avgjøre lånevilkår (som avdragstid og rentebetingelser) for det refinansierte lånet

---

¹ Aktiv forvaltning (også omtalt som diskresjonær forvaltning) betyr at forvalteren forvalter midlene i henhold til finansreglementet uten at det tas kontakt med kunden i hvert enkelt tilfelle (Verdipapirhandelloven §2-3 nr. 3).

- har fullmakt til å videredelegere myndighet gitt i medhold av finansreglementet internt i organisasjonen. Delegeringer framgår av Politisk delegeringsreglement for Oppdal kommune² og av Administrativ delegering fra kommunedirektøren³
- har fullmakt til å innhente vurdering av finansreglementet fra uavhengig kompetanse, jfr. Forskrift 18.11.19 nr. 1520 om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner § 7
- har fullmakt til å gjennomføre endringer i reglementet som er av teknisk eller administrativ karakter.
- har fullmakt til å inngå separat rammeavtale (hovedbankavtale) for å ivareta det løpende behov for banktjenester, herunder evt. trekkrettigheter (kassakreditt) og størrelsen på trekkrettigheten.

1.6 ETISKE RETNINGSLINJER

Kommunen har som mål å bidra til bærekraftig utvikling ved å investere sine finansielle midler på en ansvarlig og etisk forsvarlig måte.

Dette innebærer at kommunen direkte eller via eksterne forvaltere skal søke å unngå investeringer i aksjer, rentebærende instrumenter eller andre finansielle instrumenter utstedt av selskaper med virksomhet som medvirker til krenkelse av menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, miljøskader eller andre uetiske handlinger.

Forvaltningen skal være basert på anerkjente etiske normer og internasjonale konvensjoner som FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UnPRI) og de etiske retningslinjene som til enhver tid gjelder for Statens Pensjonsfond Utland (SPU).

Dersom kommunen blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskaper med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plasseringer gjort av forvalteren opphører, eller at kommunen trekker seg ut av det aktuelle produkt hos forvalteren.

1.7 ETISKE KRITERIER I FORVALTNINGEN

Plassering av midlene skal skje i henhold til etiske kriterier. Kriteriene som er valgt er de til enhver tid gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland. Så langt det er praktisk mulig skal disse kriteriene også gjelde for plasseringer i verdipapirfond.

Disse kriteriene innebærer blant annet at selskaper som produserer særlig inhumane våpen skal utelukkes fra porteføljen. Videre skal selskaper utelukkes dersom det er en åpenbar uakseptabel risiko for at kommunen gjennom sine investeringer medvirker til:

- Grove og systematiske krenkelser av menneskerettigheter, som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, utnyttelse og annen utnytting av barn.
- Alvorlig krenkelse av individets rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner, alvorlig miljøskade, grov korrupsjon og andre særlige grove brudd på grunnleggende etiske normer.

Kommunen vil påse at samarbeidende forvaltere er informert om både forvaltningsrammene og etiske retningslinjer i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. Det er kommunes mål

² <https://delegering.kf.no/delegering/publikum/5021>

³ <https://www.oppdal.kommune.no/globalassets/pdfdokumenter/politikk/delegeringsreglementer/administrativ-delegering-fra-kommunedirektor.pdf>

at kapital ikke plasseres i selskaper med uakseptabel etisk profil, og at det derfor velges forvaltere som tar hensyn til de etiske sidene ved utvelgelsen av sine investeringer.

Dersom kommunen blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskaper med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plassering gjort av forvalteren opphører, eller at kommunen trekker seg ut av det aktuelle produkt hos forvalteren.

1.8 KRAV TIL FORVALTER

Følgende krav legges til grunn til ekstern forvalter:

- Forvalter skal inneha nødvendige konsesjoner fra Finanstilsynet og forvaltningskompetanse hva gjelder det løpende arbeid i verdipapirmarkedet. Dette innebærer god forvaltning i henhold til rammebetingelser pålagt av myndighetene og interne rammebetingelser i forhold til oppdragsgiver.
- Forvalter skal kunne utføre mandatet diskresjonært for kommunen. Det vil si at Forvalter utfører den løpende forvaltning i henhold til dette Finansreglement samt har nødvendige fullmakter for å kunne gjennomføre kjøp og salg.
- Det skal utføres løpende risikokontroll og avkastningsvurderinger som gjenspeiler den risikoprofil som er nedfelt i kommunens investeringsstrategi.
- Forvalter skal ha et godt backoffice-apparat (oppgjør), med fokus på cash management og sikkerhet.
- Forvalter skal ha et godt analysemiljø med god bredde og dybdekompetanse.
- Forvaltningssystemet skal kunne tilpasses den til enhver tid gjeldende forvaltningsprofil/investeringsstrategi i forhold til:
  - Fleksibel rapportering
  - Regnskapstransaksjoner/kontoavstemming
  - Løpende måling av tidsvektet og pengevektet avkastning, standardavvik og durasjon
- Forvalter skal besitte høy faglig kompetanse innenfor de instrumenter som benyttes i verdipapirmarkedet.

1.9 ADMINISTRATIVE RUTINER

Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.

Det skal etableres administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift, og at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Det skal herunder etableres rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

1.10 HÅNDTERING AV AVVIK

Finansreglementet er utformet slik at det skal kunne utøves i både gode og dårlige økonomiske tider. Ved konstatering av avvik mellom faktisk forvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik lukkes av kommunedirektøren på en hensiktsmessig måte. Dersom avviket er vesentlig skal

kommunedirektøren så snart som mulig orientere kommunestyret om årsak og konsekvens, samt foreslå korrigerende tiltak.

1.11 KVALITETSSIKRING AV REGLEMENTET OG ADMINISTRATIVE RUTINER

Finansreglementet og rutinene for finans- og gjeldsforvaltning skal ifølge Forskrift 18.11.19 nr. 1520 om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner § 7 kvalitetssikres av en uavhengig instans før reglementet vedtas av kommunestyret. Dette gjelder også ved endring i reglementet.

2 Forvaltning av kortsiktig likviditet

Kommunens kortsiktige likvide midler består av

- Driftslikviditet, dvs. midler til å dekke løpende betalingsforpliktelser
- Ledig likviditet, dvs. midler ut over driftslikviditeten som skal være tilgjengelig i løpet av kort tid

2.1 FORMÅL MED FORVALTNING AV KORTSIKTIG LIKVIDITET

Forvaltningen av kommunens kortsiktige likviditet har som formål å sikre at kommunen til enhver tid er likvid og betalingsdyktig. Midlene skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet.

2.2 RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR Plassering AV DRIFTSLIKVIDITET

Driftslikviditet omfatter alle likvide midler som ikke er definert som ledig likviditet (jfr. kapittel 2.2) eller langsiktige finansielle midler (jfr. kapittel 3).

Driftslikviditeten skal være plassert i bank i henhold til kommunes hovedbankavtale og det kan ikke inngås avtale om tidsbinding.

Krav til avkastning på driftslikviditeten tilsvarer hovedbankavtalens rentebetingelser.

2.3 RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR Plassering AV LEDIG LIKVIDITET

Ledig likviditet defineres som hovedregel som 20% av regnskapsført beholdning på drifts- og investeringsfond (både bundne og ubundne fond) ved siste regnskapsavleggelse.

Kommunedirektøren har fullmakt til å avgjøre størrelsen på ledig likviditet gjennom året.

Ledig likviditet kan være plassert

- Som innskudd i kommunens hovedbankforbindelse eller i andre banker med kontor i Norge med en tidsbinding på maksimalt 3 måneder
- I rentefond med følgende klassifisering⁴ (jfr. Verdipapirfondenes bransjestandard): likviditetsfond og obligasjonsfond kun bestående av investment grade papirer (dvs. papirer som i henhold til ratingbyrået Standard & Poor's (S&P) er ratet i intervallet AAA til BBB-)⁵

Kommunens samlede innskudd i bank/kredittinstitusjon skal ikke overstige 2 % av institusjonens forvaltningskapital.

Kommunens eierandel i et likviditetsfond skal ikke overstige 10 % av fondets forvaltningskapital.

Videre gjelder følgende for plasseringer i rentefond:

- Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som er omfattet av Lov om verdipapirfond
- Det skal ikke være uttaksbegrensninger på midlene og midlene skal være tilgjengelig på to virkedager. Dette gjelder ikke for innskudd i kommunens hovedbankforbindelse eller i andre banker med kontor i Norge med en tidsbinding på maksimalt 3 måneder.
- Fondet kan kun investere i norske rentepapirer, dvs. rentebærende papirer utstedt i norske kroner av OECD-land.

---

⁴ Se følgende lenke for definisjon på likviditetsfond: [Microsoft Word - Bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond \(vedtatt 23. mars 2023\) \(vff.no\)](#)

⁵ Skalaen går fra AAA som er beste rating til D som er dårligste rating. Rating i intervallet AAA til BBB- betegnes som veldig god til medium god rating.

- Ingen av fondets enkeltpapirer skal ha lavere kredittrating enn BBB- («investment grade»). Dersom offisiell rating ikke foreligger eller er utilgjengelig, kan alternativ informasjon fra Nordic Bond Pricing benyttes, jfr. Verdipapirfondenes bransjestandard⁶.

Plasseringen i likviditets- og obligasjonsfond skal følge bestemmelsene i kapittel 2.4 og 2.5 i dette reglementet.

2.4 STRATEGI FOR PLASSERING AV LEDIG LIKVIDITET

Plassering i markedet skal fordeles på følgende finansielle instrumenter:

	Finansielt instrument:		
	Bankinnskudd	Likviditetsfond	Obligasjonsfond
Andel av ledig likviditet som kan plasseres i ulike finansielle instrumenter	0-100%	0-100%	0-50%

2.5 AVKASTNINGSMÅL FOR PLASSERING AV LEDIG LIKVIDITET

Forvaltningens avkastningsmål er å oppnå tilfredsstillende avkastning sett i forhold til risikoprofilen. Målet innebærer at det søkes å oppnå en verdistigning som er minst like god som markedet for porteføljen, gitt ved følgende referanseindekser:

	Finansielt instrument:		
	Bankinnskudd	Likviditetsfond	Obligasjonsfond
Referanseindeks for avkastning	Innskuddsrenten hos hovedbankforbindelsen	SOL1X ⁷	RM123FRN ⁸

Forvaltningens avkastningsresultat skal bedømmes etter markedsverdijustert avkastning (aktiva vurdert til markedspris).

⁶ Se kapittel 2: : [Microsoft Word - Bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond \(vedtatt 23. mars 2023\) \(vff.no\)](#)

⁷ SOL1X viser avkastningen på 3 mnd statsobligasjoner.

⁸ Indeksen's fulle navn er Nordic Bond Pricings Norsk RM1-RM3, flytende renteindeks i norske kroner.

3 Forvaltning av langsiktig likviditet.

Kommunens langsiktige likviditet er samlet i Oppdal kommunes bærekraftsfond. Fondet har egne vedtekter.

3.1 FORMÅL MED FORVALTNING AV LANGSIKTIG LIKVIDITET

Forvaltning av kommunens langsiktige likviditet har som formål å sikre en langsiktig avkastning som kan bidra til finansiering av kommunens tjenestetilbud og til (del)finansiering av bærekraftsprosjekter. Det styres etter en investeringshorisont på minimum tre til fem år, og det søkes en høyest mulig årlig avkastning i forhold til risikoprofilen i dette reglementet.

3.2 RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR Plassering AV LANGSIKTIG LIKVIDITET

For å kunne oppfylle formålet for forvaltning av langsiktig likviditet, skal midlene til enhver tid forvaltes etter følgende sidestilte kriterier:

- Likviditet
- Avkastning
- Sikkerhet
- Risikospredning

Investeringene skal skje i børnoterte verdipapirer og fond med rimelig god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet. Utenlandske aksjefond skal være UCITS⁹ fond (internasjonalt regelverk for verdipapirfond) og notert i NOK. Internasjonale rentefond skal også være UCITS fond. Alle rentefond skal være sikret til NOK.

Følgende investeringsinstrumenter er tillatt for inkludering i kommunens forvaltningsportefølje:

- bankinnskudd
- sertifikater
- likviditetssfond
- obligasjoner
- obligasjonsfond
- aksjefond
- aksjer

Investeringsinstrumentene klassifiseres i følgende risikoklasser:

- Risikoklasse 1 Statsobligasjoner og innskudd i norske banker
- Risikoklasse 2 Likviditetssfond og sertifikater
- Risikoklasse 3 Obligasjoner og obligasjonsfond med gjennomsnittlig rating BBB- og bedre
- Risikoklasse 4 Obligasjoner/obligasjonsfond med rating lavere enn BBB-
- Risikoklasse 5 Aksjefond og enkeltaksjer i portefølje bestående av minimum 15 ulike selskaper (aktivt forvaltet portefølje) hvor det er tatt hensyn til god spredning i ulike bransjer
- Risikoklasse 6 Andre aktiva, som ikke inngår i risikoklasse 1-5

---

⁹ UCITS direktivet (Undertakings for Collective Investments In Transferable Securities) er et EU direktiv for verdipapirfond som bl.a. gir regler som beskytter kundene. Gjelder i Norge via Verdipapirfondloven.

3.3 STRATEGI FOR PLASSERING AV LANGSIKTIG LIKVIDITET

Plassering i markedet skal fordeles på hovedgrupper av finansielle instrumenter i henhold til følgende valgte strategi:

Risikoklasse	Finansielle instrumenter	Minimum	Nøytral	Maksimum
2, 3 og 4	Likviditets- og obligasjonsfond	65 %	70 %	75 %
5	Aksjefond og enkeltaksjer i portefølje	25 %	30 %	35 %

3.3.1 Plassering i likviditets- og obligasjonsfond

Plassering i likviditets- og obligasjonsfond (dvs. rentebærende investeringer) skal skje gjennom verdipapirfond og være UCITS. Hjemmemarkedet for rentefond er Norge/Norden, men også internasjonale rentefond kan benyttes så lenge fondene er UCITS. Alle rentefond skal være sikret til NOK.

Kredittrisiko på renteplasseringer

Rentebærende investeringer skal plasseres i verdipapirfond med bedre eller lik gjennomsnittlig kredittrating som beskrevet i matrisen under:

Kredittrisiko*	Rammer i prosent av hele porteføljen
Investment grade, dvs. kredittrating AAA til BBB-	100 %
Høyere kredittrisiko, dvs. kredittrating BB+ til CCC	20 %

*Kredittrating skal være utført av et anerkjent selskap. Der det ikke foreligger offisiell rating er det opp til forvalter å påse at renteporteføljens kedittrisiko er i samsvar med ovennevnt matrise.

Rente- og kreditturasjon (løpetid) på renteplasseringer

Rentebærende investeringer skal plasseres i verdipapirfond med rente- og kredittrisiko som beskrevet i matrisen under. Det tillattes at ett enkelt fond kan overskride rammene så lenge gjennomsnittet av hele porteføljen ligger innenfor rammene.

Renterisiko	Maksimalt
Rentedurasjon	5 år
Kreditturasjon	5 år

Rentedurasjon, ofte betegnet som modifisert durasjon, er et mål for fondets følsomhet for endringer i markedsrentene. Hvis fondet har en rentedurasjon på 5 år, betyr det at kursen øker med 5 % når renten faller med 1%. Tilsvarende faller fondet med 5% i kurs når renten øker med 1%. Fondets verdi går dermed i motsatt retning av renten.

Kredittdurasjon, målt som vektet gjennomsnittlig løpetid, er et mål for fondets følsomhet for endringer i kredittpåslag. Kredittpåslag er en vurdering av låntagers (dvs. den som utsteder verdipapiret) sin evne til å overholde sine låneforpliktelser.

Hvis et fond har en kredittdurasjon på 5 år, vil en oppgang i kredittpåslag på ett prosentpoeng (dvs. at låntager av en eller annen grunn er blitt mindre i stand til å overholde sine låneforpliktelser) gi en kursnedgang på 5 prosent og vice versa ved en nedgang i kredittpåslag.

3.3.2 Plassering i aksjefond og enkeltaksjer i portefølje

Aksjeforvaltningen skal være forsiktig og kan gjøres gjennom verdipapirfond eller gjennom diskresjonær forvaltning, også kjent som aktiv forvaltningsavtale.

1. Investeringene skal være i børsnoterte aksjer hvor hjemmemarkedet defineres som Norge/Norden.
2. Investeringene skal baseres på finansanalyse med vekt på historisk gode nøkkeltall.
3. Ved aktiv forvaltning bør porteføljen bestå av minst 15 porteføljeselskaper.

Plasseringer i internasjonale aksjefond skal skje innenfor investeringsuniverset gitt av referanseindeksen MSCI World i USD, målt i norske kroner.

3.4 AVKASTNINGSMÅL

Forvaltningens avkastningsmål er å oppnå tilfredsstillende avkastning sett i forhold til risikoprofilen. Målet innebærer at det søkes å oppnå en verdistigning som er minst like god som markedet for de respektive porteføljer, gitt ved følgende referanseindekser:

Risikoklasse	Referanseindeks
1 og 2	SOL1X (3M Statsobligasjonindeks) ¹⁰
3 og 4	NBP Norwegian RM1-RM3 Floating Rate Index (NOK) ¹¹
5	Oslo Børs Fondindeks (OSEFX) ¹² / VINX Nordic Equity Index ¹³ / Global (MSCI World, NOK) ¹⁴
6	Pt. ikke åpen aktivaklasse
Porteføljereferanse	Sammensatt indeks bestående av nøytralvekter per finansielt instrument ¹⁵

Forvaltningsfondets avkastningsresultater skal bedømmes etter markedsverdijustert avkastning (aktiva vurdert til markedspris).

¹⁰ SOL1X viser avkastningen på 3 mnd statsobligasjoner

¹¹ NBP Norwegian RM1-RM3 Floating Rate Index inneholder norske investment grade obligasjoner med flytende rente (rating AAA-BBB-) og er sånn sett egnet for å vise markedsavkastningen for risikokategori 3 og 4

¹² OSEFX, Oslo Børs fondsindeks, reflekterer avkastningen for det norske aksjemarkedet

¹³ VINX Nordic Equity: Indeksen viser avkastningen for det nordiske aksjemarkedet

¹⁴ MSCI World, NOK: Dette er en bred verdensindeks som består av store og mellomstore selskaper fra 23 land. Dekker til sammen 85 % av alle verdens aksjer. Dekker ikke markeder i utviklingsland. Indeksen er målt i norske kroner.

¹⁵ Linjen forteller forvalter at kommunens midler skal måles etter en referanseindeks som består av indeksene i tabellen som vektet tilsvarende som i tabellen i punkt 3.3 (nøytralvekter).

4 Låneopptak og forvaltning av gjeldsportefølje

Dette kapitlet gjelder forvaltning av Oppdal kommunes samlede langsiktige lånegjeld, dvs. lånegjeld knyttet til egne investeringer og lånegjeld som følge av opptak av lån til videreutlån (startlån / forvaltningslån).

4.1 FORMÅLET MED FORVALTNING AV GJELDSPORTEFØLJEN

Formålet med forvaltning av gjeldsporteføljen er å oppnå lavest mulig kostnad og forutsigbare lånekostnader innenfor finansreglementets rammer. Oppdal kommune skal holde en lav risikoprofil i sin låneforvaltning. Hensynet til en stabil og forutsigbar gjennomsnittrente skal veie tyngre enn muligheten til å oppnå en lav rente når dette innebærer vesentlig risikoeksponering.

4.2 RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR FORVALTNING AV GJELDSPORTEFØLJEN

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån (både lån til finansiering av investeringer og lån til videreutlån, dvs. startlån) i budsjettåret. Slikt vedtak skal som minimum angi lånebeløpet. Kommunedirektøren gjennomfører låneopptaket i henhold til kommunestyrets vedtak, dette reglementet og i tråd med kommunelovens bestemmelser om låneopptak. Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

Kommunens innlån finansierer investeringer og videre utlån (startlån).

Oppdal kommune kan kun ta opp lån i norske kroner (NOK), med fast eller flytende rente. Lån kan tas opp som annuitetslån og serielån.

Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper.

Innhenting av lånetilbud skjer i henhold til regler for offentlige anskaffelser. Prinsippet fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks. startlån i Husbanken).

4.3 STRATEGI FOR FORVALTNING AV GJELDSPORTEFØLJEN

Gjeldsporteføljen skal bestå av færrest mulig lån. Gjeldsporteføljen skal gjennom en spredning over flere lån med ulik gjenstående rentebindingstid redusere risikoen for at svingninger i rentenivået skal få store økonomiske utslag.

Følgende begrensninger gjelder for valg av rentebindingsperiode:

- Minimum 40% av kommunens samlede langsiktige lånegjeld skal være sikret med fast rente frem til en fastsatt dato. Lån med rentebinding lengre enn ett år defineres som lån med fast rente.
- Maksimal rentebindingsperiode for det enkelte lån er 10 år
- Den veide gjennomsnittlige gjenstående rentebindingsperioden skal ikke være under 1,25 år.
- Det enkelte lån til investeringsformål skal maksimalt utgjøre 20% av kommunens samlede langsiktige lånegjeld.

Kommunedirektøren skal løpende vurdere refinansiering av lånene med sikte på å få en låneportefølje med gunstige betingelser og en risikoprofil i tråd med dette reglementet.

5 Rapportering på finans- og gjeldsforvaltningen

5.1 FORMÅLET MED RAPPORTERINGEN

Formål med rapportering er å informere kommunestyret om finansforvaltningens faktiske resultater, og finansforvaltningen sin eksponering i forhold til de rammer og retningslinjer som er fastsatt.

5.2 RAPPORTERING TIL KOMMUNESTYRET

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapporteringen legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang, i årsmeldingen, legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Tertialrapportene og årsmeldingen skal omtale følgende punkter:

- Om kortsiktig og langsiktig likviditet (jfr. kapittel 2 og 3 i finansreglementet):
  - sammensetningen av midlene
  - midlenes markedsverdi, både samlet og for hver gruppe av midler
  - midlenes avkastning og risiko sammenlignet med målene og kravene i finansreglementet
  - aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
  - evt. avvik mellom kravene i finansreglementet og faktisk forvaltningen og hvordan avvikene er håndtert.
  - avkastningsprognose
  - stresstesting av langsiktig likviditet etter følgende parametere:
    - 1% endring av hele rentekurven
    - -20% verdiendring av aksjer
  - stresstesting av ledig likviditet etter følgende parametere:
    - 1% endring av hele rentekurven

Samlet verdifall på langsiktig likviditet skal oppgis, og kommunens evne til å bære det potensielle tapet skal kommenteres. Dersom kommunedirektørens vurdering er at det potensielle tapet er for stort i forhold til kommunens evne til å bære det potensielle tapet, skal kommunedirektøren fremme forslag til endring i reglementet og sammensetningen av den risikobærende porteføljen.

- Om låneopptak og gjeld (jfr. kapittel 4 i finansreglementet):
  - hvordan gjelden er sammensatt
  - verdien av gjelden, både samlet og for hver gruppe av gjeld
  - løpetid
  - verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
  - gjeldens rentekostnad sammenlignet med målene i finansreglementet
  - aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
  - evt. avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen og hvordan avvikene er håndtert
  - prognose for rente- og avdragskostnader
- En vurdering av kommunens finansielle risiko sett opp imot hovedmålsettingen i finansreglementets punkt 1.3
- En beskrivelse og vurdering av eventuelle vesentlige endringer i markedet og i kommunens finansielle risiko
- Ved vesentlige endringer i kommunens portefølje, eller ved brått oppståtte hendelser som kan påvirke kommunens finansielle stilling, skal formannskapet straks underrettes.